

УДК 80:167.1(082)

Актуальні проблеми філології та американські студії: Матеріали I Міжнародної науково-практичної конференції. 24-25 квітня 2008 р.: За заг. ред. А. Г. Гудманяна, О.Г. Шостак. – К.: Вид-во Європ. ун-ту, 2008. – 425 с.

Містить матеріали щорічної науково-практичної конференції з актуальних проблем філології в вищих навчальних закладах галузевого спрямування. У збірник ввійшли матеріали доповідей за науково-практичними напрямками «Проблеми сучасної інтерпретації творів зарубіжної літератури», «Американські студії», «Прикладна лінгвістика».

Організаційний комітет

Голова оргкомітету:

проф. А.Г. Гудманян, директор Гуманітарного інституту Національного авіаційного університету

Заступник голови:

доц. О.Г. Шостак, завідувач кафедри іноземних мов і прикладної лінгвістики Гуманітарного інституту Національного авіаційного університету

Члени оргкомітету:

проф. Ю.Л. Мосенкіс
проф. С.М. Пригодій
доц. В.О. Кузнєцов
доц. Т.П. Павлова
доц. О.Н. Романенко
ст. викл. Г.М. Білоконь
ст. викл. Л.Г. Костель
викл. Г.В. Верзіна
викл. Н.В. Глушаниця
викл. Н.В. Захарчук

Рекомендовано до друку Вченою радою Гуманітарного інституту
(Протокол №5 від 12 березня 2008 р.)

ISBN 978-966-301-141-7

© Національний авіаційний університет, 2008
© А. Г. Гудманяна, О.Г. Шостак, 2008

N. Gomon		
O. Kourdish		
V. Snorchenko	<i>The English of American Print Media</i>	130
L. Karpets		
I. Popova	<i>Early peoples of the Americas</i>	132
A. Коваль	<i>The Goals of Education in the USA</i>	133
O. Курдіш	<i>Об'єктивний зміст звертання (на матеріалі англійської та української мов)</i>	135
O. Kourdish		
O. Nesterenko		137
L. Syva	<i>Four Strata of Business English Vocabulary</i>	
O. Ничко	<i>Парадокс і мрія як автостереотипні риси американця (за творами Дж. Стейнбека)</i>	139
Любовь Богун	<i>Рабочая загрузка американцев и возможности переходных экономик: работа без конфликтов</i>	143
Luybov Bogun	<i>Some recent in astronomy and physics which are of interest for American specialists</i>	146

ПРИКЛАДНА ЛІНГВІСТИКА

I. Андрущенко	<i>Вплив акцентуованості мовної особистості на актуалізацію політичного дискурсу</i>	148
Ju. Воева	<i>Task-based activities as an effective method of communicative-based language learning</i>	150
O. Бондаревська	<i>Особливості викладання іноземної мови професійного спрямування у навчальних закладах авіаційного напрямку</i>	153
O. Валігура	<i>Проблеми становлення двомовної особистості</i>	155
Л. Воловик	<i>Основні напрямки дослідження економічного терміну німецької мови</i>	157
Г. Вороніна	<i>Машинний переклад: за і проти</i>	158
Н. Деркач	<i>Прислів'я як об'єкт експериментально-фонетичних досліджень</i>	160
Н. Дичка	<i>Навчання писемного мовлення студентів технічних ВНЗ з використанням мультимедійних засобів навчання</i>	162
I. Довгаль	<i>Аспекти активного засвоєння функціональної лексики студентами авіаційних навчальних закладів</i>	165
O. Domnich	<i>The prospects of description of Aboriginal loans in a specialized dictionary</i>	166
Л. Драпак	<i>До питання про мовну модель сучасного інформаційного простору</i>	168
Т. Жиденко	<i>Проблеми перекладу слів чи каламбуїв</i>	170
Л. Жукорська	<i>Роль вживання ідіом в усному мовленні</i>	172
Л. Ікалюк	<i>Сполучуваність компонентів порівняльної конструкції у д.-а. мові</i>	173

зазначити, що сьогодні перекладач окрім освіти та досвіду має володіти навичками користування сучасними технологіями перекладу.

Наталія Деркач
аспірант, м. Київ

Прислів'я як об'єкт експериментально-фонетичних досліджень

Неослабний інтерес вітчизняних і зарубіжних лінгвістів до проблеми функціонування прислів'я як специфічного феномену мовлення пов'язаний з тим, що воно є ефективним засобом комунікації, якому притаманна висока частотність використання в різноманітних ситуаціях спілкування. Розгляд особливостей актуалізації англійського прислів'я у соціальноспрямованому дискурсі показав, що на зазначений процес впливає цілий ряд чинників соціального контексту, а також інших факторів, вичерпний опис яких не є можливим з методологічної точки зору.

Тому метою започаткованого нами аналізу було обґрунтування провідних ознак, здатних забезпечити добір експериментального матеріалу для визначення типових інтонаційних моделей актуалізації англійських прислів'їв у соціальноспрямованому дискурсі.

Зрозуміло, що у випадках інтерпретації найістотніших ознак контекстного значення прислів'я неминучим є, насамперед, звернення до його функціонального аспекту. Результати аналізу показали, що для започаткованого нами фонетичного опису актуалізації англійського прислів'я у соціальноспрямованому дискурсі комунікативну функцію доцільно розглядати як соціолінгвістичну [1; 7, 230-240; 2, 28] і, відповідно, диференціювати її на оцінну, впливову та узагальнюючу.

Серед низки соціолінгвістичних чинників, які впливають на вибір мовцем необхідних мовних засобів і варіювання ними під час комунікації, найбільш значущим виявився чинник ситуації спілкування [2, 36; 1; 4, 7] та її поділ на ситуації "індивід – індивід", "індивід – мала група", "індивід – велика група". Не

менш вагомим фактором вбачається співвідношення соціального статусу [5, 59] мовця і слухача, кваліфіковане нами відносно слухача як вищій, рівний або нижчий статус.

Усвідомлення змісту та прояв мовцем відповідного ставлення до повідомлюваного під час усної актуалізації англійського прислів'я залежить від емоційно-прагматичного потенціалу вживаного висловлювання. Ступінь інтенсивності реалізації цього потенціалу доцільно кваліфікувати відповідно до джерела [3: 47-50] як високий, середній та низький.

Розгляд соціально-аксіологічного характеру змісту прислів'я, пов'язаного із проявом мовцем певного ставлення до повідомлюваного, дозволив поділити контекстні значення прислів'я на позитивне, негативне та невизначене. Вживання такої ознаки для опису результатів експериментально-фонетичного дослідження дозволяє фіксувати існуючу в свідомості мовця кореляцію між його намірами та емоціями, що передаються за допомогою відповідних просодичних засобів реалізації прислів'я.

Найбільш варіативною, а, отже, і найбільш конкретною ознакою, яка впливає на специфіку взаємодії просодичних засобів під час актуалізації англійського прислів'я, є його безпосереднє функціональне призначення. Спираючись на сукупність контекстних призначень прислів'їв, представлені в них відтінки значення можна розглядати як позитивні (напр., схвалення, підбадьорення тощо), негативні (напр., несхвалення, заперечення тощо) та невизначені (напр., підтвердження, вибачення тощо). При цьому у разі необхідності вказані відтінки можна представити як більш комплексні, наприклад, зауваження-критика, повчання-порада тощо.

Очевидно, що визначені таким чином фактори здійснюватимуть найсуттєвіший вплив на специфіку просодичного оформлення англійського прислів'я, актуалізованого в соціальноспрямованому дискурсі, а, отже, будучи обраними в якості найістотніших характеристик, сприятимуть адекватному опису механізму його усної реалізації за результатами проведення відповідного експериментально-фонетичного дослідження.

Література:

1. Андреева Г.М. Социальная психология. Третье издание. – М.: Наука, 1994. – Режим доступу: <http://psylib.org.ua/books/andrg01/txt07.htm>
2. Бацевич Ф.С. Основы коммуникативной лингвистики. Підручник. – К.: Видавничий центр «Академія», 2004. – 343 с.
3. Калита А.А. Актуалізація емоційно-прагматичного потенціалу висловлення: Монографія. – Тернопіль: Підручники і посібники, 2007. – 320 с.
4. Крысько В.Г. Социальная психология: Учеб. для студ. высш. учеб. заведений. – М.: Изд-во ВЛАДОС-ПРЕСС, 2003. – 448 с.
5. Федорів Я.Р. Соціокультурні аспекти просодичної реалізації висловлювань-невдоволень (Експериментально-фонетичне дослідження на матеріалі англійського мовлення): Дис. ... канд. філол. наук: 10.02.04 / Київський національний лінгвістичний ун-т. – К., 2000. – 248 с.
6. Barker J. Structures and meaning in the sixteenth century English proverb plays // De Proverbio. – 1997. – Vol. 3. – No. 2. – Режим доступу до журналу: <http://www.deproverbio.com/Djournal/DP.62.00/BARKER/STRUCTURES.html>
7. Hudson R.A. Sociolinguistics. Second edition. – Cambridge: CUP, 1996. – 280 p.

Наталія Дичка

викладач, м. Київ

Навчання писемного мовлення студентів технічних ВНЗ з використанням мультимедійних засобів навчання

Метою навчання іноземної мови у технічному ВНЗ є формування в студентів іншомовної комунікативної компетенції в читанні, говорінні, аудіюванні та письмі для застосування їх у професійній діяльності. Особливої уваги потребує формування англомовної компетенції у писемному спілкуванні, оскільки тривалий час йому відводилась лише другорядна роль у навчальному процесі. Поширення міжнародних і міжособистісних контактів, участь України в програмах з обміну

фахівцями, наукових проектах та важливість англомовного писемного спілкування в світі зумовлюють необхідність формувати в студентів технічних спеціальностей комунікативну компетенцію в писемному мовленні (ПМ) [1].

Студент технічного ВНЗ повинен вміти писати деталізовані тексти різного спрямування, пов'язані з професійною сферою (наприклад, анотацію, реферат, тези доповіді, статті, рецензії, звіти, листи, інструкції тощо) [2].

Для підвищення мотивації студентів технічних ВНЗ до оволодіння писемним мовленням та іноземною мовою загалом необхідно використовувати мультимедійні засоби навчання.

Головна перевага використання засобів мультимедіа полягає в тому, що сприйняття нового навчального матеріалу відбувається через активізацію не лише зору (текст, колір, статичні зображення, відео, анімація), але й слуху (голос диктора чи актора, музичне чи шумове оформлення), що дозволяє створити емоційний фон, який підвищує ефективність засвоєння матеріалу та сприяє підвищенню мотивації студентів [3].

У доповіді на прикладі написання листа-заяви на роботу пропонується підхід до навчання ПМ на основі методичного комплексу. Методичний комплекс складається з п'ятих словників (слів і словосполучень, порядкових числівників, місяців, специфічних виразів, посад) та восьми блоків: рекламних оголошень, адреси, датування, звертання до особи (установи), вступної частини, обґрунтування потреби звернення, інформації про себе (резюме, рекомендації), завершення (прощання).

Навчання починається з розбору зразка листа-заяви на задане рекламне оголошення про вакансію. Аналізується загальна структура листа, його поділ на частини та їх розміщення на аркуші. Цей процес супроводжується виведенням тексту листа на екран монітора, і під час розповіді використовуються мультимедійні ефекти: підсвічування окремих частин, виділення різним кольором та звуковою індикацією.

Далі вивчається кожна частина листа (адреса відправника, дата, адреса роботодавця, звертання, вступна частина, обґрунтування звертання, дані про себе, завершальна частина). Вивчення кожної структурної одиниці листа складається з